

What Made the Imahot So Special?

Mrs. Emma Katz- Sunday November 15, 2020

1. בראשית י"ב:ה

וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרָי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְּחָרָן וַיֵּצְאוּ לְלַקֵּת אֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן:

Abram took his wife Sarai and his brother's son Lot, and all the wealth that they had amassed, and the persons that they had acquired in Haran; and they set out for the land of Canaan. When they arrived in the land of Canaan,

2. רש"י שם

אשר עשו בחרן. שהכניסו תחת כנפי השכינה; אברהם מגיר את האנשים ושרה מגירת הנשים, ומעלה עליהם הכתוב כאלו עשאוהו;

[THE SOULS] THAT THEY HAD GOTTEN (literally, made) IN HARAN — The souls which he had brought beneath the sheltering wings of the Shechinah. Abraham converted the men and Sarah converted the women and Scripture accounts it unto them as if they had made them (Genesis Rabbah 39:14).

3. בראשית ט"ז:א-ב'

(א) ושרי אשת אברהם לא ילדה לו וילה שפחה מצרית ושמה הגר: (ב) ותאמר שרי אל אברהם הנה נא עצרני יהוה מלדת באנא אל שפחתי אולי אבנה ממנה וישמע אברהם לקול שרי:

(1) Sarai, Abram's wife, had borne him no children. She had an Egyptian maidservant whose name was Hagar. (2) And Sarai said to Abram, "Look, the LORD has kept me from bearing. Consort with my maid; perhaps I shall have a son through her." And Abram heeded Sarai's request.

4. בראשית כ"א

ותרא שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם מצחק: ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם צחק: וירע הדבר מאד בעיני אברהם על אודת בנו: ויאמר אלהים אל אברהם אל ירע בעיניך על הנער ועל אמתך כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקלה כי ביצחק יקרא לך זרע:

Sarah saw the son whom Hagar the Egyptian had borne to Abraham playing. She said to Abraham, "Cast out that slave-woman and her son, for the son of that slave shall not share in the inheritance with my son Isaac." The matter distressed Abraham greatly, for it concerned a son of his. But God said to Abraham, "Do not be distressed over the boy or your slave; whatever Sarah tells you, do as she says, for it is through Isaac that offspring shall be continued for you.

5. בראשית כ"ד:מ"ה-מ"ז

אָנִי טָרַם אֲכַלָּה לְדַבֵּר אֶל-לִבִּי וְהִנֵּה רַבֵּקָה יָצְאת וְכַדָּה עַל-שִׁכְמָהּ וַתֵּרֶד הָעֵינָה וַתִּשָּׂאב וְאָמַר אֵלֶיהָ הַשְּׂקִינִי נָא וַתִּמְהַר וַתֵּרֶד כַּדָּה מֵעֵלְיָהּ וַתֹּאמֶר שְׂתֵה וְגַם-גַּמְלִיךָ אֲשָׁקָה וְאַשְׁתִּי וְגַם הַגַּמְלִים הַשְּׂקִתָּהּ:

I had scarcely finished praying in my heart, when Rebekah came out with her jar on her shoulder, and went down to the spring and drew. And I said to her, 'Please give me a drink.' She quickly lowered her jar and said, 'Drink, and I will also water your camels.' So I drank, and she also watered the camels.

6. בראשית כ"ז:ה-י"ז

(ה) וְרַבֵּקָה שָׁמְעַת בְּדַבֵּר יִצְחָק אֶל-עֵשָׂו בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו הַשְּׂדֵה לְצֹד צִיד לְהַבְיֵא: (ו) וְרַבֵּקָה אָמְרָה אֶל-יַעֲקֹב בְּנֵה לֵאמֹר הִנֵּה שָׁמְעִיתִי אֶת-אָבִיךָ מְדַבֵּר אֶל-עֵשָׂו אַחִיךָ לֵאמֹר: (ז) הַבְיָאָה לִי צִיד וְעֲשֵׂה-לִי מִטְעָמִים וְאֲכַלָּה וְאֲבָרְכְכָה לִפְנֵי ה' לִפְנֵי מוֹתִי: (ח) וְעַתָּה בְּנִי שָׁמַע בְּקִלִּי לֵאשֶׁר אָנִי מְצֹוֶה אֹתְךָ: (ט) לָךְ-נָא אֶל-הַצֹּאן וְקַח-לִי מִשָּׂם שְׁנֵי גְדִי עֲזִים טֹבִים וְאֶעֱשֶׂה אֹתָם מִטְעָמִים לְאָבִיךָ כְּאִשֶׁר אָהֵב: (י) וְהַבֵּאתָ לְאָבִיךָ וְאֲכַל בְּעֵבֶר אֲשֶׁר יְבָרְכְךָ לִפְנֵי מוֹתִי: (יא) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-רַבֵּקָה אִמּוֹ הֵן עֵשָׂו אִחִי אִישׁ שָׂעֵר וְאֲנֹכִי אִישׁ חֹלֵק: (יב) אוּלַי יִמְשֹׁנִי אָבִי וְהִיִּיתִי בְעֵינָיו כְּמַתְעַתֵּעַ וְהַבֵּאתִי עָלַי קִלְלָה וְלֹא בְרָכָה: (יג) וַתֹּאמֶר לוֹ אִמּוֹ עָלַי קִלְלֶתְךָ בְּנִי אֲךָ שָׁמַע בְּקִלִּי וְלָךְ קַח-לִי: (יד) וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח וַיָּבֵא לְאִמּוֹ וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מִטְעָמִים כְּאִשֶׁר אָהֵב אָבִיו: (טו) וַתִּקַּח רַבֵּקָה אֶת-בְּגָדֶיהָ עֵשָׂו בְּנֵה הַגְּדָל הַחֲמַדִּית אֲשֶׁר אָתָּה בְּבֵית וַתַּלְבֵּשׂ אֶת-יַעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן: (טז) וְאֵת עֹרֹת גְּדֵי הָעֲזִים הַלְבִּישָׁה עַל-יָדָיו וְעַל חֻלְקֹת צֹאנָיו: (יז) וַתִּתֵּן אֶת-הַמִּטְעָמִים וְאֶת-הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשְׂתָה בְיַד יַעֲקֹב בְּנֵה:

(5) And Rebekah heard when Isaac spoke to Esau his son. And Esau went to the field to hunt for venison, and to bring it. (6) And Rebekah spoke unto Jacob her son, saying: 'Behold, I heard thy father speak unto Esau thy brother, saying: (7) Bring me venison, and make me savoury food, that I may eat, and bless thee before the LORD before my death. (8) Now therefore, my son, hearken to my voice according to that which I command thee. (9) Go now to the flock, and fetch me from thence two good kids of the goats; and I will make them savoury food for thy father, such as he loveth; (10) and thou shalt bring it to thy father, that he may eat, so that he may bless thee before his death.' (11) And Jacob said to Rebekah his mother: 'Behold, Esau my brother is a hairy man, and I am a smooth man. (12) My father peradventure will feel me, and I shall seem to him as a mocker; and I shall bring a curse upon me, and not a blessing.' (13) And his mother said unto him: 'Upon me be thy curse, my son; only

hearken to my voice, and go fetch me them.’ (14) And he went, and fetched, and brought them to his mother; and his mother made savoury food, such as his father loved. (15) And Rebekah took the choicest garments of Esau her elder son, which were with her in the house, and put them upon Jacob her younger son. (16) And she put the skins of the kids of the goats upon his hands, and upon the smooth of his neck. (17) And she gave the savoury food and the bread, which she had prepared, into the hand of her son Jacob.

7. בראשית כ"ט:י"ז-כ'

(יז) וְעֵינֵי לְאָה רַכּוֹת וְרַחֵל הָיְתָה יִפְתַּת־תָּאֵר וַיִּפֹּת מִרְאָהּ:

(17) Leah had weak eyes; Rachel was shapely and beautiful. (18)

8. בראשית רבה ע"ט:ז

וְעֵינֵי לְאָה רַכּוֹת (בראשית כט, יז), אֲמוֹרָאֵי דְרַבִּי יוֹחָנָן תַּרְגָּם קוּדְמוּי וְעֵינֵי לְאָה הוּוּ רַכִּיכִין, אָמַר לִיה עֵינֹהֵי דְאִמְךָ הוּוּ רַכִּיכִין, וּמַהוּ רַכּוֹת, רַכּוֹת מִבְּכִיָּה, שְׁהִיוּ אוֹמְרִים כֶּךָ הָיוּ הַתְּנָאִים, הַגְּדוּלָה לְגְדוּל וְהַקְטָנָה לְקֶטָן, וְהָיְתָה בּוֹכָה וְאוֹמְרַת יְהִי רַצוֹן שְׁלֵא אֶפְל בְּגוֹרְלוֹ שֶׁל רִשְׁעָה. אָמַר רַב הוֹנָא קָשָׁה הִיא הַתְּפִלָּה שֶׁבִטְלָה אֶת הַגְּזֵרָה, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁקְדָּמָה לְאַחוּתָהּ, וְרַחֵל הָיְתָה יִפְתַּת־תָּאֵר, עֵקֶר סִימְנִיָּה שֶׁל רַחֵל לֹא הָיְתָה אֶלָּא נָאָה, וְרַחֵל הָיְתָה וְגו'.

9. בראשית כ"ט:כ"ג-כ"ה

(כג) וַיְהִי בְעֶרְבַּ וַיִּקַּח אֶת־לְאָה בִתּוֹ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו וַיָּבֵא אֵלֶיהָ: וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתוֹ לְלֵאָה בִתּוֹ שִׁפְחָה: וַיְהִי בִבְקָר וְהִנֵּה־הוּא לְאָה וַיֹּאמֶר אֶל־לָבָן מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי הֲלֹא בְרַחֵל עֲבַדְתִּי עֹמֵר וְלָמָּה רַמִּיתָנִי:

(23) When evening came, he took his daughter Leah and brought her to him; and he cohabited with her. Laban had given his maidservant Zilpah to his daughter Leah as her maid.—When morning came, there was Leah! So he said to Laban, “What is this you have done to me? I was in your service for Rachel! Why did you deceive me?”

10. רש"י שם

וַיְהִי בִבְקָר וְהִנֵּה הִיא לְאָה. אֲבָל בְּלֵילָה לֹא הָיְתָה לְאָה, לְפִי שֶׁמִּסֵּר יַעֲקֹב סִימְנִים לְרַחֵל, וְכִשְׂרָאֲתָה רַחֵל שֶׁמְכַנִּסִּין לָהּ אֶמְרָה: עֲכָשׁוּ תְּפִלָּם אַחוּתִי, עֲמָדָה וּמְסָרָה לָהּ אוֹתָן סִימְנִים (מגילה י"ג):

AND IT CAME TO PASS, THAT IN THE MORNING, BEHOLD, IT WAS LEAH —But at night it was not Leah (i. e. he failed to recognise that it was Leah) because Jacob had given Rachel

certain secret signs by which they could at all times recognise one another, and when Rachel saw that they were about to bring Leah to him for the marriage ceremony, she thought, “My sister may now be put to shame”, and she therefore readily transmitted these signs to her (Megillah 13b).

11. שמות א' י"ז

(יז) וְתִירְאֵן הַמִּילְדוֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵן מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְתַחֲיִין אֶת־הַיְלָדִים:

(17) But the midwives feared God, and didn't do as the king of Egypt commanded them, and kept the male-children alive.

12. גמרא מסכת סוטה י"א:

דרש רב עזירא בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים

Rav Avira taught: In the merit of the righteous women that were in that generation, the Jewish people were redeemed from Egypt.

13. רש"י על פסחים ק"ח ב: א':

שאף הן היו באותו הנס - כדאמרין (סוטה דף יא:): בשכר נשים צדקניות שבאותו הדור נגאלו וכן גבי מקרא מגילה נמי אמרין הכי דמשום דע"י אסתר נגאלו וכן גבי נר חנוכה במסכת שבת (ד' כג.):

...so too regarding the reading of the megillah we say that we were redeemed (from Haman) because of Queen Esther and similiarly regarding the miracle of channukah...

14. חות ד' י"א-י"ב

(יא) וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־בַּשַּׁעַר וְהַזְקֵנִים עֲדִים יִתְּנָה אֶת־הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל־בֵּיתְךָ כְּכֹרְחַל וְכִלְאָה אֲשֶׁר בָּנוּ שְׂתִיהֶם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה־חֵיל בְּאֶפְרָתָה וּקְרֵא־שֵׁם בְּבֵית לָחֶם: (יב) וַיְהִי בְּיַתְךָ כְּבֵית פֹּרֵץ אֲשֶׁר־יִלְדָה תָּמָר לַיהוֹנָדָה מִן־הַזֶּרֶע אֲשֶׁר יִתְּנָה לְךָ מִן־הַנְּעֻרָה הַזֹּאת:

(11) All the people at the gate and the elders answered, “We are witnesses. May the LORD make the woman who is coming into your house **like Rachel and Leah**, both of whom built up the House of Israel! Prosper in Ephrathah and perpetuate your name in Bethlehem! (12) And may your house be like the house of Perez **whom Tamar bore to Judah**—through the offspring which the LORD will give you by this young woman.”

15. גשמי ברכה, רות ד':יב"

"אשר ילדה תמר ליהודה": יתכן דהעלו עתה לפני בועז את זיכרון תמר ויהודה כדי לחזק רוחו, כי אולי צר לו על האופן הבלתי נימוסי שנתקרבה רות אליו. זכרו לו את תמר, שגם היא נתקרבה ליהודה באופן בלתי נימוסי, אך מפני שהיתה כוונתה לשמים היה זרעה קודש וברכה לבית ישראל, וכן יעלה ברות.

"Whom Tamar bore to Yehuda": It's possible that [the witnesses and the elders] reminded Boaz of Tamar and Yehuda at this moment to encourage him [literally, to strengthen his spirit], because perhaps he was concerned about the manner in which Rut had come to him. They reminded him of Tamar, who had also come to Yehuda in unusual/irreligious manner, but because she had had proper intentions, her descendants brought holiness and blessing to Israel, and so too should Rut's descendants.

16. שמות ט"ו:כ'

(כ) וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אֶהֱרֹן אֶת־הַתִּבְרִיב בְּיָדָהּ וַתִּצְאֵן כָּל־הַנְּשִׂיִם אַחֲרֶיהָ בַּתִּפְּסִים וּבַמַּחֲלֹת:

(20) And Miriam the prophetess, the sister of Aaron, took a timbrel in her hand; and all the women went out after her with timbrels and with dances.

17. רש"י על שמות ט"ו:כ':ג'

בתפים ובמחלת. מבטחות היו צדקניות שבדור שהקדוש ברוך הוא עושה להם נסים והוציאו תפים ממצרים:

"With timbrels and with dances." From this certainty and faith, she was considered righteous, because they believed that God would make miracles for them, and therefore they brought timbrels from Egypt.